

losti a donošenosti plodu nelze souložit tu pokládati za kausální pro zplození jeho. Stanoví-li § 158 obč. zák. dále, že ani cizoložství matky, ani její tvrzení, že dítě je manželské, nemůže samo o sobě odníti dítěti práva manželského původu, není zákonného důvodu, aby předpis ten extensivním výkladem slov zákona vykládán byl jako obmezení důkazu v tom směru, že by svědecká výpověď matky ve sporu složená a dle svého skutkového obsahu svědčící pro nemanželský původ dítěte, nemohla sama o sobě platiti za dostatečný důkaz pro nemožnost zplození manželem, když dle volného uvažování nalézacích soudů shledána byla jako dostatečně spolehlivý podklad pro příslušné skutkové zjištění. Z této příčiny nelze tedy dovolateli dáti za pravdu, že odvolací soud nesprávně použil hmotněprávního předpisu § 158 obč. zák., když v posuzování věci vycházel z tohoto názoru. Mylným jest i další názor dovolatelův, že jest vyloučen podpůrný důkaz výsledkem manžela jako strany. Soudí-li dovolatel, že dlužno obdobně šetřiti § 99 obč. zák. i v těchto případech, přehlíží, že dle čl. VI. uvoz. zák. k civ. řádu soudnímu vyloučen jest důkaz slyšením stran právě jen pro případy § 99 obč. zák., z čehož plyne, že obmezení tohoto článku nelze vztahovati na případy § 158 obč. zák. Názor takový nelze, jak dovolatel míní, dovoditi ani z úvahy, že proti důkazu manželem mluví táž zásada, týž důvod a účel zákona, a lze spíše souditi, že, propůjčuje-li zákon manželji právo, popírati manželský původ a vésti protidůkaz proti zákonné domněnce § 138 obč. zák., nemíní ho, není-li tak výslovně předepsáno, zbaviti důkazu, ku kterému jako strana ve sporu připuštěn býti může. Když tedy v tomto případě předchozí soudy na základě svědectví matky dítěte, avšak nepochybně i v uvážení a ocenění všech ostatních obšírným průvodním řízením zjištěných okolností zjistily, že žalobce obcoval s manželkou, matkou dítěte, dne 20. května 1918 a později teprve dne 2. září 1918 a v době na to následující, a dospěly na základě výpovědi lékaře Dra. H. a nálezu i posudku soudních lékařů, že dítě bylo donošené a že bylo v lůně mateřském celých 10 měsíců lunárních (= 280 dní), k závěru, že nemohlo býti zplozeno manželem, když on v době, do níž obtěžkání matky spadá, s ní tělesně neobcoval, posoudily věc po právní stránce úplně správně, když důsledkem toho žalobě vyhověly.

Čís. 1453.

Dokud si manžel nevymohl povolení prozatimního odděleného bydliště, jest povinen manželku živiti, byť i důvodně zrušil manželské společenství.

I prozatimní výživné pro manželku musí býti výživným slušným, manželově majetku přiměřeným.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1922, R I 25/22.)

Soud první stolice zamítl návrh manželky, žalující manžela o placení výživného, by jí povoleno bylo prozatimně (§ 382 čís. 8 ex. ř.) oddělené bydliště a by jí manžel platil výživné měsíčních 800 K a uvedl v důvodech: Zjištěnými skutečnostmi jest osvědčeno, že žalobkyně sama dopouštěla se v domácnosti žalovaného přehmatů, jež vedly až k poranění dcery Boženy, a že tím klidné spoluzití znemožnila a, jak sama

žalobkyně v žalobě uvádí, opustila tuto domácnost, poněvadž se jí v ní další život zhnusil. Prohlášení žalovaného, že nechce přijati manželku do domácnosti vzhledem ku shora uvedeným osvědčeným skutečnostem, není s to, odůvodniti jeho povinnost k prozatimnímu placení výživného, poněvadž osvědčil, že žalobkyně sama svým jednáním klid domácnosti a výhrůžkami osobní bezpečnost jeho ohrožovala. Bylo proto návrh žalobkyně jako neodůvodněný zamítnouti (§§ 91, 117, obč. zák. a § 382 čís. 8 ex. ř. a contr.). Rekursní soud povolil manželce oddělené bydliště a uložil manželce platiti jí měsíčně 450 K. Důvody: Dle § 91 obč. zák. jest žalovaný jako manžel povinen, aby žalobkyni jako své manželce poskytoval slušnou, jeho jmění úměrnou výživu, žalovaná pak jest povinna dle § 92 obč. zák. jako manželka se žalobcem společnou domácnost sdíleti. Ježto však žalovaný při ústním jednání prohlásil, že žalobkyně do své domácnosti nepřijme, jest nárok žalobkyně na povolení odděleného bydliště odůvodněn a bylo proto návrhu žalobkyně vyhověti. Další důsledek jednání žalovaného, že totiž odepírá přijmouti žalobkyni do domácnosti, jest, že mu není možno poskytovat manželce přiměřenou slušnou výživu v domácnosti. Již tato okolnost, jakož i nezbytnost výživy žalobkyně odůvodňuje vhodnost, ba i nutnost toho, by prozatím, totiž po dobu trvání sporu, který žalobkyně proti manželce na placení výživného zahájila, výživné žalobkyně bylo zajištěno, aniž by zapotřebí bylo průkazu nějakého jiného ohrožení. Jde pouze o to, zdali může býti žalovaný sprostěn povinnosti ku prozatimní výživě manželky tím, že jeho dvě dcery z prvního jeho manželství Božena a Marie jako osoby přezvědčné potvrdily, že žalobkyně žalovanému a jeho rodině vyhrožovala zabitím a že s dcerou Boženou zle nakládala. Na rozdíl od první stolice je rekursní soud toho právního názoru, že sprostění závazku žalovaného nastati by mohlo jen v tom případě, kdyby proveden byl přísný důkaz o skutečnostech těch, což však může se státi až ve sporu samém podle předpisů civ. soud. řádu, nikoli však v řízení o prozatimních opatřeních, kde svědkové seznávají, nebyvše vzati do přísahy. Mimo to nelze nepovšimnouti si toho, že výroky obou svědkyň, vztahující se na domnělou výhrůžku, nejsou určité a úplné.

Nejvyšší soud vyhověl dovolacímu rekursu manžela potud, že snížil měsíční výživné na 360 K.

Důvody:

Žalobkyně, domáhající se proti manželce žalobou placení výživného, opírá nárok na povolení prozatimního opatření odděleného bydliště a poskytování výživného do právoplatného rozsouzení tohoto sporu o tvrzení, že žalovaný jí od sebe zapudil, jí k sobě přijati nechce, a ona na výživné od něho jest odkázána. Naproti tomu namítá žalovaný, že žalobkyně jej i jeho děti ohrožovala na životě, a že byl oprávněn následkem toho odepřítí jí přijetí do společné domácnosti a placení výživného. Dle § 93 obč. zák. není manželům dovoleno, — i kdyby se tak dohodli, — zrušiti svémocně manželské společenství, a nebyl proto žalovaný oprávněn, dokud mu nebylo povoleno oddělené bydliště, odepřítí manželce přijetí do společné domácnosti, ať už důvody, které pro své jednání uvádí, jsou pravdivy či nikoli. Oprávněnost jeho námitek nelze posouditi v tomto

řízení, zahájeném o povolení prozatimného opatření, nýbrž sluší rozhodnutí o nich ponechat rozhodnutí sporu samého. Vzhledem k tomu, že žalovaný při ústním jednání před soudem prohlásil, že žalobkyně do své domácnosti nepřijme, právem rekursní soud vyhověl jejímu návrhu na povolení odděleného bydliště. Je-li však její nárok na povolení prozatimného odděleného bydliště opodstatněn, plyne z toho, že žalovaný jest povinen platiti jí výživné. Jestliž účelem § 382 čís. 8 ex. ř. zajistiti manželce proti manželovi právo na výživu jí dle § 91 obč. zák. příslušející, jež trvá tak dlouho, dokud nebude této povinnosti výrokem soudu sprostěn. Proto slušelo i v tomto směru potvrditi usnesení rekursního soudu. Naproti tomu nelze dovolací stížnosti, pokud se domáhá snížení výživného, upříti oprávněnosti, při čemž se podotýká, že k novotám, teprve v dovolacím rekursu uvedeným, nelze přihlížeti, jelikož novoty v řízení opravném, které dlužno posuzovati dle zásad platných v řízení exekučním, pokud se týče sporném (§§ 402 a 78 ex. ř. a §§ 520 a anal. 504 odstavec druhý c. ř. s.) jsou zásadně vyloučeny. Manželka má i tehdá, jde-li o prozatimné výživné dle § 382 čís. 8 ex. ř., právo na slušné výživné, jmění manželovu přiměřené. Po této stránce bylo zjištěno sice, že má žalovaný čistý denní příjem 50 K, ale uváží-li se, že jest mu kromě manželky a sebe starati se také o 3 nezletilé děti, plyne z toho, že 450 K měsíčně rekursním soudem jako výživné stanovených jest příliš mnoho a že se musí žalobkyně jako s prozatimným výživným spokojiti s obnosem nižším, který byl stanoven měsíčně na 360 K, při čemž bylo také přihlíženo k ustanovení § 672 obč. zák., jenž pojem výživného blíže vymezuje.

Čís. 1454.

Šem 16 honebního zákona pro Čechy ze dne 1. června 1866, čís. 49 z. zák. není zabráněno pachtýři honitby, by neuzavíral s jinými osobami společenské smlouvy co do výkonu honitby. Vůči propachtovateli zůstává však on sám zavázaným.

(Rozh. ze dne 31. ledna 1922, R I 39/22.)

Žalobce domáhal se na žalovaném složení účtu z výtěžku společně provozovaného pachtu obecního revíru za léta 1919 a 1920 a zaplacení poloviny toho, co bude vyúčtováno a za správné uznáno, tvrdě, že žalovaný vyzval žalobce, by s ním vstoupil do spolku jako tichý společník ohledně pachtu tohoto revíru, jež žalovaný v červnu 1919 vydražil, a že žalobce na toto pozvání jednal se žalovaným o společenství, vstoupil v ně a smluvil se žalovaným, že dle smlouvy společenské, která trvati má celou dobu pachtu, t. j. do roku 1924, oběma stranám příslušetí mají táž práva a tytéž povinnosti, že v základě této smlouvy složil za sebe na kauci 1340 K, že v létech 1919 a 1920 provozovali honitbu společně, zvali ve společném revíru k honům, které pořádali na společný účet, a opatřovali zásyp pro zvěř rovným dílem. Žalobce tvrdil dále, že žalovaný dopisem ze dne 16. června 1921 vypověděl žalobce ze společenství pachtu a zakázal mu provozovati myslivost počínaje dnem doručení tohoto dopisu. Proti žalobě bylo žalovanou stranou mimo jiné namítáno, že žalobní nárok jest neplatným, protože je odvozován ze smlouvy, zákonem ne-